

Νοσταλγία: Η γενιά του 50, 60 και 70

Χριστουγεννιάτικες αναμνήσεις

Επιμελείται και γράφει ο Κώστας Πάππας

Τα σκηνικά που θα περιγράψω θα μας κάνουν να αναπολήσουμε τα αξέχαστα παιδικά μας χρόνια, τότε που οι περισσότεροι από μας ανέμελοι, κάτω από τη σκέπη των αλησμόνητων γονιών μας «την περνάγαμε φίνα». Ας θυμηθούμε λοιπόν μαζί.

Αυτές οι αναπολήσεις είναι συγκινητικές, αλλά τις χρονιάρες αυτές ημέρες λίγη συγκίνηση δεν βλάπτει. Σύμφωνα με τις στατιστικές, αυτοί από εμάς που ήμασταν παιδιά τις δεκαετίες του 40, 50, 60 και 70, πιθανόν δεν θα έπρεπε να είχαμε επιζήσει

Οι κούνιες μας ήταν βαμμένες με γυαλιστερή λαδομπογιά, με βάση το μόλυβδο. Τα πατώματα είχαν μωσαϊκό που σου περόνιαζε τα κόκκαλα κι οι κρεβατοκάμαρες ξύλινα πατώματα που τα γυάλιζαν με παρκετίνη, με κάτι βαρειές παρκετέζες και κάθε τόσο αγκίθες καρφωνόντουσαν στις ξυπόλητες πατούσες μας.

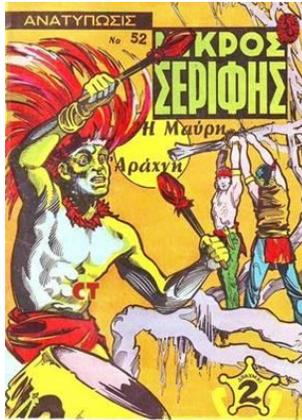

Οι παιδικές αρρώστιες έκαναν θραύση. Κάθε τόσο κι ένας φίλος ή συμμαθητής πάθαινε ιλαρά, κοκίτη, μαγουλάδες, ανεμοβλογιά. Δεν είχαμε καπάκια ασφαλείας στα μπουκάλια με τα φάρμακα, ούτε καπάκια στις πρίζες του δωματίου, εκείνες τις σκούρες τις φτιαγμένες από βακελίτη.

Ζεσταινόμασταν με σόμπες, με ξύλα η με... κάρβουνο, η με θερμάστρες πετρελαίου. Που να βρεθεί καλοριφέρ τότε.

Τηλέφωνο είχε ή σε κανένα θάλαμο του ΟΤΕ με κερματοδέκτη με εκείνες τις μάρκες τις χαραγμένες, ή στο περίπτερο της γειτονιάς, που είχε κρεμασμένα με μανταλάκια τα περιοδικά μας ο *Μικρός Ήρωας* κι ο *Μικρός Σερίφης*, κι ακόμα το *Ρομάντζο*, το *Πάνθεον*, το *Ντόμινο*, η *Βεντέτα*, το *Πρώτο*, το *Εμπρός*.

Ακόμα ζητάω τη σοκολάτα ΙΟΝ αμυγδάλου του ταλίρου, ή τις πρώτες γκοφρέτες ΜΕΛΟ με τα χαρτάκια με τις φορεσιές και τις σημαίες των χωρών του κόσμου, ακόμα θυμάμαι το *Γλειφιτζούρι κοκοράκι*, το *μαλλί της γριάς* στα πρόχειρα Λούνα Παρκ, το φρεσκοψημένο *ποπ κορν*, τις караμέλες γάλακτος τις τυλιγμένες στο χρυσό χαρτί, τις κατακόκκινες караμέλες *τσάρλεστον*, το *πεστίλι πέτσα βερίκοκο*, το αυθεντικό *παστέλι*, και το κάτασπρο *μαντολάτο*. Ακόμα θυμάμαι τη γεύση από το καλαμπόκι και τα κάστανα

και συγκινούμαι όταν βλέπω καστανάδες, λίγους πια και καλαμποκάδες σε κάνα πανηγύρι. Χάθηκαν τα αυθεντικά σουβλάκια με τα ντονέρ και την ξεροψημένη πίτα και το κοκκινοπίπερο.

Τα αστικά λεωφορεία *Scania Vabis*, *Skoda*, *Volvo* κι αργότερα *British Leyland* και *HINO*, είχαν τη μηχανή μέσα και ήταν συνήθως καλυμμένη με μπλε δερμάτινα καπιτονέ καλύμματα. Βόγκαγαν κάθε φορά που ο οδηγός άλλαζε ταχύτητα. Καμιά φορά είχε και μια θέση μπροστά δεξιά δίπλα στη μηχανή που ήταν η καλύτερη για τα παιδικά μας όνειρα.

Υπήρχε και εισπράκτορας στρυμωγμένος δίπλα στην πίσω πόρτα με το κλασικό γκρι καπέλο με το γείσο, ένα πρωτόγονο μικρόφωνο κι έλεγε τις στάσεις ή φώναζε τέρμα τα μία και είκοσι. Θυμάστε εκείνες τις κερματοθήκες που έβαζε τα κέρματα και που τώρα τελευταία ξανάγιναν της μόδας;

Τα κίτρινα τρόλεϊ με τους οδηγούς και τους εισπράκτορες με τις καφέ στολές, κι εκείνο το περίεργο μηχανάκι με τη μανιβέλα που έκοβε τα εισιτήρια.

Τα γκρίζα αμερικάνικα πελώρια ταξί με τα καθισματάκια που έπεφταν από τις πλάτες των μπροστινών καθισμάτων, γυρόφερναν ή άραζαν στις πιάτσες. Κι οι πειρατές, «ένα διφραγκάκι Σύνταγμα» παρακαλώ, τους έκοβαν το μεροκάματο.

Ποιος να έχει τότε Ι.Χ. Οι λίγοι τυχεροί αγόραζαν *VW σκαραβαίους*, ή μεταχειρισμένα *Consul Cortina*, *Hansa*, *Wartburg*, *FIAT 1100*, *Opel Olympia*. Θυμάστε τα *Anglia*, τα *Peugeot 403*, τα *Renault 10* ή το *Simca 1000*, με τα ανύπαρκτα καλοριφέρ και τα λιγνά λάστιχα.

Το γάλα μας το έφερνε ο γαλατάς ή μέσα σε γυάλινα μπουκάλια με αλουμινένια καπάκια ή μας το άδειαζε από μεγάλες καρδάρες στην κατσαρόλα στην εξώπορτα.

Οι κολώνες του πάγου που τις έφερνε ο παγοπώλης με την τρίκυκλη μοτοσυκλέτα του

και τις κουβάλαγε με εκείνο το περίεργο εργαλείο γάντζο, αργοέλιωναν στο κεφαλόσκαλο. Και η βρύση του ψυγείου είχε στο στόμιο της τυλιγμένο ένα λευκό τουλπάνι σα φίλτρο. Που ηλεκτρικά ψυγεία. Αργότερα θυμάμαι κάτι *ΠΙΤΣΟΣ*, *ΙΖΟΛΑ* και *ΚΕΛΒΙΝΕΙΤΟΡ*.

Οι παπλωματάδες, οι καρεκλάδες οι γανωτζήδες οι ακονιστές κι οι τσαγκάρηδες είχαν πολλή δουλειά. Στην κεντρική λεωφόρο ένα πλήθος από λούστρους με καλογουαλισμένα κασελάκια που λαμποκοπούσαν περίμεναν πελάτη. Και σε κάποια γωνιά σε μια καμαρούλα 2Χ2 ήταν το βασιλείο του τσαγκάρη με εκείνο το περίεργο καλαπόδι που έβαζε ανάποδα το παπούτσι και το κόλλαγε

και το κάρφωνε με εκείνες τις μαύρες πρόκες με το πλατύ κεφάλι και διάχυτη η μυρουδιά της βενζινόκολλας

Στη γωνιά του δρόμου μια ΕΒΓΑ που πούλαγε γάλα, γιαούρτια και παγωτά σε ψυγεία με μαύρα λαστιχένια καπάκια, και σε μια γωνιά μεταλλικά κουτιά με γυάλινο επάνω μέρος και μέσα μπισκότα γεμιστά με κρέμα γεύση βανίλια σοκολάτα φράουλα και μπανάνα και *κουραμπιέδες Μπούσιου*, αν θυμάμαι τυλιγμένους σε ημιδιαφανές χαρτί.

Στο κομμωτήριο της γειτονιάς οι κυρίες ψηνόntonουσαν με τις ώρες κάτω απ' τις κάσκες σεσουάρ με τα μαλλιά πασαλειμμένα *πλίξ* τυλιγμένα σε *ρόλλει* κι όλα μαζί σκεπασμένα με δίχτυ και τα αυτιά σκεπασμένα με κοκάλινα καπάκια. Η μανικιουρίστα καθάριζε τα πετσάκια και έβαφε τα νύχια με κατακόκκινο μανό που μύριζε ασετόν από δέκα μέτρα μακριά.

Ο καφές στα καφενεία ήταν μόνο Ελληνικός, τούρκικος τότε. Δεν υπήρχε *Νες* ούτε *φραπέ* ούτε *καπουτσίνο* ούτε *εσπρέσο* ούτε καν *φίλτρου γαλλικός*. Μόνο σε κανένα ζαχαροπλαστείο εύρισκες γαλλικό και βέβαια τον πλήρωνες πανάκριβα.

Οι πρώτες καφετιέρες ήταν κάτι γυάλινες κανάτες γεμάτες νερό πάνω στη φωτιά, με ένα ειδικό μεταλλικό φίλτρο που ο ατμός που υδροποιούταν έπεφτε πάνω στον καφέ τον έριχνε στο νερό και ο κύκλος συνεχιζόταν μέχρις εξαντλήσεως του περιεχομένου.

Σαββατόβραδο στα μικρά μας σινεμαδάκια με τις γκομενούλες, την σπουδαία περίοδο του Ελληνικού κινηματογράφου και το βράδυ ταβερνάκι με μπριζολίτσα παιδάκια και μια γουλιά μπύρα που μας έδινε κρυφά η μάνα μας γιατί «το παιδί δεν πρέπει να πίνει».

Και αργότερα πιο μεγάλοι πια, με την γκομενίτσα και την παλιοπαρέα, σινεμά και Καφετέρια στο *Select στην Φωκίωνος Νέγρη*, στο *Whisky a go-go στο Πάρκο*, στον *Πύργο των Αθηνών*, το *Loubier*, το *Blue Bell*, του *Φλόκα*, το *Βυζάντιο*, το *Sweet Home* με τις φοβερές μακαρονάδες.

Με πόση χαρά ακολουθούσαμε Κυριακή πρωί τον πατέρα στο καφενείο και απολαμβάναμε επί ώρες μια κουταλιά βανίλια, το γνωστό υποβρύχιο, μέσα σε ένα ποτήρι παγωμένο νερό, ή τρώγαμε το μεζέ του ούζου και του αφήναμε το ούζο ξεροσφύρι.

Κι ύστερα με το ποδήλατο πάνω κάτω στο πεζοδρόμιο κι εκείνος να μας ρίχνει κλεφτές ματιές κάθε που σήκωνε το κεφάλι του από το τραπέζι με την πρέφα ή το τάβλι. Και το μεσημέρι της Κυριακής μετά το οικογενειακό γεύμα πόση πίκρα όταν έφευγε για το

γήπεδο χωρίς εμάς γιατί ήταν μεγάλο παιγνίδι και με πόση λαχτάρα περιμέναμε να ακούσουμε την περιγραφή απ το ραδιόφωνο.

Γεωργίου, Φώσκολος, Λογοθέτης κι αργότερα από την τηλεόραση Διακογιάννης, Φουντουκίδης, Κατσαρός.

Η γλυκύτερη αναμονή το καλοκαίρι ήταν ο παγωτατζής με το καρότσι με τις σιδερένιες ρόδες που το έσπρωχνε στο χωματόδρομο.

Παπασπύρου ΑΣΤΥ ΕΒΓΑ. Μια δραχμή η κρέμα, μιάμιση το κακάο, δύο η σοκολάτα.

Τα καλοκαίρια μπάνιο με το πούλμαν ή πάνω στις καρότσες των αγροτικών ή με φορτηγά ή άντε με προϊστορικά λεωφορεία που ζεμάταγαν σαν την κόλαση στις κοντινές παραλίες, Καβούρι Βουλιαγμένη, Βάρκιζα άντε και στη Λουμπάρδα ή από την άλλη μεριά Ραφήνα, Νέα Μάκρη, Κόκκινο λιμανάκι.

Γελάγαμε με κάτι χοντρές γριές που κάνανε μπάνιο με τις κομπιναιζόν, πέφταμε κάτω και χτυπιόμασταν όταν βλέπαμε κάποιους με το ένα χέρι να κρατάνε τυλιγμένη την πετσέτα γύρω τους και με το άλλο να προσπαθούν να βγάλουν το μαγιό και να βάλουν εσώρουχο και παντελόνι.

Σιχαινόμασταν τα κεφτεδάκια ή τα ντολμαδάκια στην αμμουδιά. Και το νερό που πίναμε ήταν πάντα χλιαρό.

Και φρούτα, θεούλη μου τι φρούτα ήταν αυτά! Θυμάμαι ακόμα τον πατέρα μου να κουβαλάει κάτι δωδεκάκιλα Αμερικάνικα ριγέ καρπούζια και γιαρμάδες, που σε κάθε δαγκωνιά τα ζουμιά έτρεχαν στο πηγούνι και το λαιμό. Και πεπόνια που μοσχομύριζαν. Και κεράσια μέλι. Και σταφύλια ολόγλυκα. Ψωμί, τυρί φέτα και καρπούζι για φαγητό. Η υπέρτατη γεύση.

Πίναμε νερό από το λάστιχο του κήπου (τι εμφιαλωμένα και πράσινα άλογα), τρώγαμε λουκουμάδες με ζάχαρη, κουλούρι και τρυγονάκι κεφαλοτύρι από τον πλανόδιο κουλουρά έξω από την εκκλησία, αμφίβολης καθαριότητας τυρόπιτες και σάμαλι (Δεν έχω ξαναδοκιμάσει από τότε τέτοια νοστιμιά), Κοκ και Κορνέτα με σαντιγί, και πάστες νουγκατίνες σοκολατίνες και Σεράνο από το Ζαχαροπλασείο Select της γειτονιάς μου, στην Φωκίωνος Νέγρη φτιαγμένες από τον

Τρύφωνα Πανταζόπουλο τον ιδιοκτήτη.

Γευόμασταν βούτυρα και μαρμελάδες σπιτικές και σπιτικά γλυκά κουταλιού *συκαλάκι, περγαμόντο, βύσσινο και πορτοκάλι, νεραντζάκι*, και φαγητά που δεν τα φτιάχνουν τώρα γιατί είναι κουραστικά.

Roast beef, μελιζάνες παπουτσάκια, Ιμάμ, παστίσια, μουσακάδες. Τρώγαμε τόνους κεφτέδες με πατάτες τηγανιτές αλλά ποτέ δεν είμασταν υπέρβαροι γιατί γυρνάγαμε όλη μέρα στους δρόμους και τις αλάνες παίζοντας.

Μοιραζόμασταν με τους φίλους μας μια πορτοκαλάδα ή γκαζόζα από το ίδιο μπουκάλι και ποτέ κανένας μας δεν έπαθε τίποτε. Δεν πολύ-αρρωσταίναμε, αλλά αν τύχαινε να αρρωστήσουμε πάντα υπήρχε μια καλή μάνα ή γιαγιά να μας δώσει λίγο φιδέ και να μας ρίξει βεντούζες να μας δώσει μια κουταλιά *Νορισοντρίν, Ιπεσαντρίν ή ασπιρίνη* διαλυμένη στο κουταλάκι μαζί με ζάχαρη, ή να μας κάνει μια ένεση με γυάλινη σύριγγα που τη βράζανε στο κατσαρολάκι, και πιο ύστερα να μας διαβάσει κανένα παραμυθάκι

για να αποκοιμηθούμε.

Και κάτι θερμόμετρα γυάλινα του πεντάλεπτου και στα πόδια του κρεβατιού να γουργουρίζει η γάτα η παρδαλή και να αναδεύεται και να παίζει με την άκρη της κουβέρτας.

Όταν κάναμε ποδήλατο (*eska* ή *velamos*) δεν φορούσαμε κράνος και στην πίσω ρόδα βάζαμε πάντα χαρτόνι από πακέτο τσιγάρα πιασμένο με ξύλινο μανταλάκι έτσι για να κάνει θόρυβο και να μας θυμίζει μηχανάκι

Περνάγαμε ώρες έξω από το σπίτι φτιάχνοντας πατίνια με ρουλεμάν και σανίδια και κατεβαίναμε τις κατηφόρες τις γειτονιάς απλά για να διαπιστώσουμε ότι είχαμε ξεχάσει να βάλουμε φρένο. Κι όταν σηκωνόμασταν μέσα από τους θάμνους που καταλήγαμε, μαθαίναμε πώς να διορθώνουμε το πρόβλημα των φρένων.

Για να μη ξαναπληγώσουμε τα γόνατα μας και να μη αποκτήσουμε ευμεγέθη καρούμπαλα στο κέντρο του μετώπου μας, κι αν τα αποκτούσαμε τα πατάγαμε με εκείνα τα μεγάλα τάλιρα για να μη φουσκώσουν.

Είχαμε φίλους. Βγαίναμε στο δρόμο και τους βρίσκαμε. Παίζαμε μπάλα και κυνηγητό στους δρόμους. Τα δοκάρια στα αυτοσχέδια γήπεδα ήταν ή οι σχολικές τσάντες ή τα πουλόβερ κι οι ζακέτες μας κουβαριασμένες και για καλάθια του μπάσκετ είχαμε τα περβάζια των παραθύρων. Πόσες φορές δεν σπάγαμε και κανένα τζάμι και εξαφανιζόμασταν

όλοι μαζί αφήνοντας τη μπάλα στα χέρια κάποιου συνταξιούχου που την έσκιζε με το σουγιά και την πέταγε στο δρόμο. Ο παλιόγερος !

Σκάβαμε λακουβάκια για να παίξουμε γκαζές-το παιχνίδι Καπιτόλ, ακόμα και κουτσό μαζί με τα κορίτσια, χαρτάκια ή από αυτά που αγοράζαμε από τα περίπτερα ή με τα χαρτόνια από τα πακέτα τα τσιγάρα.

Πηγαίναμε στα σπίτια των φίλων μας και χτυπούσαμε την πόρτα, ή το πιο συνηθισμένο μπαίναμε χωρίς να ρωτήσουμε.

Πέφταμε από δέντρα, κοβόμασταν, πληγώναμε τα γόνατα μας και σπάγαμε και κανένα χέρι και οι γονείς μας, μάς κατσάδιαζαν κι αυτό ήταν. Λίγο βάμμα στην πληγή κι όξω από την πόρτα.

Τσακωνόμασταν και παίζαμε μπουιές και μαυρίζαμε και μελανιάζαμε και πάλι φιλιώναμε. Παίζαμε ξιφομαχίες με αυτοσχέδια ξύλινα σπαθιά. Τα ακόντια μας ήταν τα κοντάρια από τις σκούπες ειδικά από εκείνες που τύλιγαν με μια μαξιλαροθήκη και ξαράχνιαζαν τα ταβάνια. Οι ασπίδες μας ήταν τα καπάκια από τις μεγάλες κατσαρόλες .

Τρώγαμε ακόμα και σκουλήκια και λάσπες από τον κήπο. Θυμάστε τη γεύση της λάσπης; Ούτε μάτια βγάλαμε, ούτε τα σκουλήκια έζησαν για πολύ το στομάχι μας.

Κι όταν η γιαγιά πότιζε τον κήπο τι πλάκα να της πατάς το λάστιχο του ποτίσματος και να της κόβεις το νερό κι εκείνη να φωνάζει. Κι ο πανικός ακόμα μεγαλύτερος όταν πιάναμε το φλιτ με το εντομοκτόνο για να παίξουμε ανίδεοι για το δηλητήριο που περιείχε.

Στους ποδοσφαιρικούς μας αγώνες την ομάδα την έφτιαχναν μερικοί, οι υπόλοιποι μάθαιναν να ζουν χωρίς αρχηγιλίκι. Φεύγαμε από το σπίτι το πρωί και παίζαμε όλη μέρα ελεύθεροι αρκεί να γυρίζαμε πίσω μόλις άρχιζε να σκοτεινιάζει, ή όταν η μάνα μας έβαζε τις φωνές από το μπαλκόνι να τσακιστούμε να ανεβούμε για διάβασμα.

Δεν είχαμε βιντεοπαιχνίδια ούτε καν τηλεόραση, ούτε κινητά ούτε υπολογιστές ή internet άντε κανένα ραδιόφωνο με λυχνίες. Το καλύτερο

δώρο ήταν ένα μικρό τρανζιστοράκι με εννιάβολτη μπαταρία για να ακούμε Εθνικό, ή Ενόπλων.

Πηγαίναμε σχολείο και τα Σάββατα. Τρεις μέρες πρωί, τρεις μέρες απόγευμα. Τετάρτη απόγευμα Πέμπτη πρωί και την πρώτη ώρα Μαθηματικά.

Πόσες φορές δεν αισθανθήκαμε το χέρι κάποιου καθηγητή να μας σηκώνει από τη φαβορίτα ή να μας τραβάει τα αυτιά, ή να μας ρίχνει μια σβουριχτή σφαλιάρα. Κι η βίτσα, συνήθως από μουριά να μας πληγώνει την παλάμη. Οι πράξεις μας ήταν δικές μας και οι συνέπειες θα βάρυναν εμάς.

Ποιος δε θυμάται τις καζούρες ιδιαίτερα στους Θεολόγους, τις Γαλλίδες και τους Τεχνικούς. Τα παρατσούκλια που τους βγάζαμε τα παλιόπαιδα.

Ο Γιαουρτάς, ο Καρκίνος, ο Θέκλας ή Θρούμππος, ο Φισφιρίκος, ο Κεφτές.

Την αγωνία μόλις έμπαινε ο μαθηματικός κι άνοιγε τον κατάλογο. - Για να σηκωθεί σήμερα ο και μέχρι να πει τον μελλοθάνατο, κόμππος το στομάχι.

Θυμάστε στα διαγωνίσματα την απεγνωσμένη προσπάθεια να αντιγράψουμε με το βιβλίο στα γόνατα, ή τα σκονάκια κρυμμένα στα μανίκια, ή τα κορίτσια που τα έγγραφαν με στυλό

BIC ή SCHNEIDER πάνω στα χοντρά τους μπούτια και τα κάλυπταν με τις μπλε ποδιές τους.

Μπλε κοριτσίστικες ποδιές, άσπρο γιακαδάκι και άσπρη μπλε κορδέλα στα μαλλιά. Ποδιές που εξαφανιζόντουσαν στο λεωφορείο και χωνόντουσαν μες στις τσάντες και τα αγόρια που περίμεναν στο τέρμα του λεωφορείου.

Ποιος δε θυμάται τις ημερήσιες εκδρομές στον Κάλαμο, τον Αι Γιάννη το Ρώσσο, το Ναύπλιο, τον Όσιο Λουκά, τους Δελφούς για να δούμε τον Ηνίοχο τον σκανδαλιάρη, που σε κοίταγε πονηρά όπου κι αν στεκόσουν, με κάτι απίστευτα πούλμαν.

Και τους ποδοσφαιρικούς αγώνες των τριών ωρών και βάλε στα άδεια οικόπεδα που τώρα έχουν γίνει μεζονέτες και στούντιο.

Κάποιοι μαθητές, όχι τόσο έξυπνοι ή επιμελείς έχαναν την τάξη και ξαναπήγαιναν στην ίδια. Θυμηθείτε πόσους διειείς είχατε στην τάξη σας στο γυμνάσιο. Ήταν εύκολα αναγνωρίσιμοι από τα γένια και τη χοντρή φωνή.

Ο πρώτος μας έρωτας ήταν συνήθως αδελφή ή εξαδέλφη του καλύτερου φίλου μας. Θυμόσαστε το χτυποκάρδι αλήθεια; Την αγωνία μη μας πάρουν χαμπάρι. Το πρώτο φιλί, στο πάρκο ή στου Φιλοπάππου. Μέχρι εκεί, δεν είχε περισσότερο αν και το θέλαμε. Τα ξαναμμένα μάγουλα, το χνούδι πάνω από το χείλος μας. Σημάδι εφηβείας.

Θυμάστε τα πάρτι γενεθλίων με 15 αγόρια και δύο κορίτσια, (Ποιος να αφήσει την κόρη του να πάει) με πορτοκαλάδα ή TAM-TAM, πατατάκια τσιπς και σπιτικό κέικ κι αργότερα βερμουτάκι και ξηρούς καρπούς.

Στον Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο στην κουρσα 1500 μέτρων μπροστά αριστερά, ο γράφων 18 ετών τότε. Στο φόντο η οδός Μαυροματαίων και κάπιοιο το σπιτι του φίλου μου Δημήτρη Κουφόγιωργα, που τώρα βρίσκεται στον Μόντρεαλ!

Τις άπειρες φορές που χορεύαμε το ίδιο μπλουζ σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο του πικάπ, έτσι για να μένουμε πιο πολλή ώρα αγκαλιασμένοι με το κορίτσι των ονείρων μας. Γιαυτό δεν έμαθα περισσότερο από μπλουζ και ταγκό. Κουτός ήμουνα; Την απίστευτη φράση ΤΑ ΦΤΙΑΞΑΜΕ. Τι φτιάξαμε ο Θεός κι η ψυχή μας.

Πηγαίναμε στο γήπεδο τρεις ώρες πριν το ματς και γυρίζαμε παπί από τη βροχή και παγωμένοι μέχρι το μεδούλι τυλιγμένοι με μουσκεμένες σημαίες και χωμένοι σε πλαστικές σακούλες και με τις κάλτσες να τρέχουν.

Υπήρχαν τέσσερις εποχές διακριτές μεταξύ τους. Τα φύλλα των δέντρων έπεφταν το φθινόπωρο και τα μπουμπούκια των λουλουδιών άνοιζαν την άνοιξη. Υπήρχαν δέντρα και κήποι στις αυλές των σπιτιών και πηγάδια και χώμα που μύριζε μετά το πότισμα. Θυμάστε τους πανσέδες; Τα σκυλάκια; Τα χρυσάνθεμα;

Τις πλεχτές ζακέτες που βάζαμε κάπου μετά το Πάσχα. Τα πρώτα μακριά παντελόνια.

Τα καλοκαιρινά βράδια τα βγάζαμε ή στα σκαλιά παρέες- παρέες, ή παίζοντας κρυφό και κρυφτοντένεκο, ή στα καλοκαιρινά σινεμά με τα χαλίκια, τις καρέκλες με το πλαστικό σκονί, τις βουκαμβίλιες στη μάντρα, τον πασατέμπο, το λουκούμι και την πορτοκαλάδα ΠΑΡΘΕΝΩΝ. Αξέχαστα χρόνια.

Οι γενιές αυτές έβγαλαν μερικούς από τους καλύτερους επιστήμονες, γιατρούς, μηχανικούς, ανθρώπους εργατικούς και τίμιους οικογενειάρχες και πολλούς άλλους.

Τα τελευταία πενήντα χρόνια έγινε έκρηξη σε καινοτομίες και νέες ιδέες. Είχαμε επιτυχίες, αποτυχίες και υπευθυνότητα και μάθαμε να τα αντιμετωπίζουμε όλα.

Μεγαλώσαμε σαν παιδιά με τις χαρές και τις λύπες, μας. Ζήσαμε. Και θα εξακολουθήσουμε να ζούμε όσο μας χρωστάει ο Θεός, σε πείσμα όλων αυτών που μας πλαστικοποίησαν τη ζωή με δικές τους ιδέες και για δικό τους όφελος.

Τα διαβάζω και θλίβομαι. Πως δυσκολέψαμε την ζωή μας οι βλάκες.